

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 12C/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717209367
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Bizoňová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:8717209367.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beatou Bizoňovou, v právnej veci žalobkyne: G. R., Q.. XX.X.XXXX, U. N. X, N. Y., zastúpená Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie sv. Egídia 93, Poprad, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 16.500,-EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 8.000,- EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamieťa.

Žalovanému súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok vo výške 306,- EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 27.9.2017 domáhala od žalovaného zaplatenia 16.500,- EUR spolu s 5% úrokom z omeškania ročne odo dňa podania žaloby do zaplatenia.

2. Podanú žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že dňa 28.9.2014 v čase okolo 16,55 hod. došlo mimo obce na ceste II/526 v km 265,00 v smere od obce Podkriváň, v okrese Detva k dopravnej nehode, ktorú zaviniel T. R. Q.. X.X.XXXX, vodič motorového vozidla zn. Daewo Matiz P.: M. XXX U., povinne zmluvne poistený u žalovaného. Z uznesenia o zastavení trestného stíhania (trestné stíhanie je neprípustné proti tomu kto zomrel) ČVS: K.-XXX/X-T.-M.-XXXX zo dňa 18.2.2015 vyplýva, že zodpovedným subjektom bol nebohý T. R., X. M. D. X.XX.XXXX. V dôsledku zranení utrpených pri predmetnej dopravnej nehode zomrela sestra žalobkyne, M. R. Q.. XX.X.XXXX. Smrť sestry, ako najbližšieho človeka, bola pre žalobkyňu nečakaná, bezdôvodná a tragická. Tragické vyhasnutie života zanechalo u žalobkyne prázdne miesto, ktoré nie je možné ničím zaplniť. Smrť milovanej sestry vážne zasiahla do súkromia žalobkyne, hlboko ju zranila a s touto smutnou udalosťou sa už nikdy celkom nevysporiada. Nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch voči žalovanému zakladá európska právna úprava poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako aj judikatúra Európskeho súdneho dvora. Rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie sp.zn. C- 22/12 zo dňa 24.10.2013 súd rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Žalobkyňa poukázala aj na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v uznesení sp.zn. III ÚS 666/2015 zo dňa 11.10.2016, ktorým bola odmietnutá sťažnosť poisťovne v obdobnej veci. Rovnako ako vo veci F. Súdny dvor Európskej únie rozhodol aj rozsudkom sp.zn. C- 277/12 zo dňa 24.10.2013 (Vitallijs Drozdovs proti Aaltikum AAS) kde uviedol, že: "... ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným

príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla ...". Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. III. ÚS 646/2015 - 30 uviedol, že v súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie sp.zn. C- 22/12 zo dňa 24.10.2013 (F.) je zjavné, že vnútroštátne právo SR prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V SR povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravuje zákon č. 381/2001 Z.z. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Žalobkyňa si voči žalovanému uplatnila nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 16.500,- EUR. Žalobkyňa pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy poukázala na úpravu úrazového poistenia pri pracovných úrazoch, pretože ak dôjde pri dopravnej nehode k usmrteniu zamestnanca zakladá § 94 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení pozostalým nárok na odškodnenie. Toto odškodnenie je náhradou nemajetkovej ujmy poskytované z úrazového poistenia. Neexistuje žiadny logický dôvod, prečo by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých pri usmrtení ich blízkeho ako zamestnanca mala byť krytá poistením, zatiaľ čo v prípadoch, keď nejde o zamestnanca by tomu tak byť nemalo.

3. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení navrhla dokazovanie výsluchom žalobkyne, rodným listom žalobkyne, úmrtným listom M. R., informáciou o poisťiteľovi vozidla, rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie sp.zn. C- 22/12 zo dňa 24.10.2013 a sp.zn. C- 277/12 zo dňa 24.10.2013.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 25.7.2018 namietal nedostatok svojej pasívnej legitímácie z dôvodu absencie poistného krytia nároku uplatneného predmetnou žalobou a žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Poukázal na to, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla resp. rozsah a podmienky tejto zodpovednosti upravuje zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a žalovaný je povinný sa spravovať pri vysporiadaní nárokov poškodených z poistnej udalosti týmto zákonom. Zo žiadneho ustanovenia tohto zákona nevyplýva, že by rozsah poistného krytia zahŕňal aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a tento nárok sa v tomto zákone ani nespomína. Nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv je samostatným inštitútom slovenského práva a je upravená v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uvedené potvrdil aj NS SR vo svojich rozhodnutiach sp.zn. 4Cdo 168/2009, 3Cdo 301/2012 z 31.3.2016, 7Cdo 80/2014 zo dňa 23.2.2017, 8Cdo 219/2016 zo dňa 15.5.2017. Namietal aj výšku uplatenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú označil za neadekvátnu, neprimerane vysokú a neopodstatnenú. Aj keď Občiansky zákonník, upravujúci inštitút ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy neurčuje hranice výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalobkyňa, na ktorej je dôkazné bremeno, musí preukázať, že požadovaná suma je adekvátna závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo a súd musí vychádzať za zásady primeranosti a riadiť sa určitými kritériami (a to tak na strane poškodeného ale aj zodpovedného subjektu), berúc do úvahy aj ekonomickú realitu v čase rozhodovania ako aj judikatúru v obdobných veciach. Zastával názor, že pri výške nemajetkovej ujmy možno analogicky použiť zákon č. 514/2003 Z.z., ktorý v § 17 ods. 3 výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 215/2006 Z.z., podľa ktorého ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50 - násobku minimálnej mzdy, s tým, že ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnakým dielom. Za nedôvodný označil aj uplatnený úrok z omeškania z dôvodu absencie zákonných predpokladov pre jeho priznanie, pretože povinnosť plniť vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, ktoré je v tomto smere konštitutívne.

5. Žalovaný na svoju obranu navrhol ako dôkaz hlásenie poistnej udalosti.

6. Žalobkyňa v replike doručenej súdu dňa 26.11.2018 zotrvala na podanej žalobe v celom rozsahu a námietky žalovaného označila za nedôvodné. K žalovaným uvedeným rozhodnutiam NS SR uviedla,

že tie boli medzičasom prelomené neskoršími rozhodnutiami sp.zn. 7Cdo/170/2016 zo dňa 30.1.2018, ktoré vydal NS SR práve s poukazom na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v uznesení sp.zn. III.US 666/2016 zo dňa 11.10.2016. Uvedenými závermi je súd prvej inštancie viazaný. K výške úplatnej náhrady na nemajetkovú ujmu uviedla, že je primeraná značnému rozsahu skutočnej citovej ujmy spôsobenej náhlym úmrtím sestry a bude predmetom dokazovania.

7. Žalovaný v duplike doručenej súdu dňa 27.12.2018 zotrval na všetkých svojich tvrdeniach uvedených vo svojom predchádzajúcom vyjadrení.

8. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalobkyne, rodným listom žalobkyne, úmrtným list M. R., uznesením OR PZ vo Zvolene ČVS: K.-XXX/X-T.-M.-XXXX zo dňa 18.2.2015, informáciou o poisťiteľovi vozidla P.: M., hlásením škodovej udalosti zo dňa 11.11.2014, fotografiami žalobkyne so sestrou a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Z uznesenia OR PZ vo Zvolene ČVS: K.-XXX/X-T.-M.-XXXX zo dňa 18.2.2015 súd zistil, že OR PZ vo Zvolene zastavilo trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtienia podľa §149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazaním na § 138 písm. h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. s) Trestného zákona zo spáchania ktorého bol podozrivý zosnulý T. R. Q.. X.X.XXXX na tom skutkovom základe, že dňa 28.9.2014 v čase o 16,55 hod. mimo obce na ceste II/526 v km 265,00 viedol motorové vozidlo zn. Daewo Matiz EVČ: M. XXX U. v smere od obce Podkriváň, označenej ako "vedľajšia cesta" pričom pri vchádzaní na cestu I/50 označenej ako "hlavná cesta" nedal prednosť v jazde motocyklu zn. KAWASAKI EVČ: N.-XXX G. jazdiacemu v smere od Detvy na Lučenec, ktorého osádku tvorili vodič R. T. Q.. X.X.XXXX a spolujazdkyňa M. R. Q.. XX.X.XXXX, následkom čoho došlo k vzájomnej zrážke, čím páchatel ako vodič porušil dôležitú povinnosť uloženú v ustanovení § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z., pričom poškodenej M. R. spôsobil okrem iných aj trieštivé zlomeniny kostí lebky s pomliaždeninami mozgu a následným zlyhaním dôležitých centier mozgu, ktorým po prevoze do FNŠP, FDR v Banskej Bystrici dňa 28.9.2014 o 20,45 hod podľahla a poškodenému R. T. spôsobil otras mozgu ľahkého stupňa, podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie ľavého ramenného kĺbu, zlomeninu kľúčnej kosti vľavo, zlomeninu rebier vľavo 4-9 rebra s posunom úlomkov a poranením pľúc, roztrhnutie - prepichnutie pľúc vľavo, pouúrazový zavretý pneumotorax vľavo, pouúrazové krvácanie do hrudníka, pouúrazový podkožný emfyzem vľavo s dobou liečenia 10-14 týždňov a PN 8-1 týždňov, lebo trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené proti tomu kto zomrel. Z uvedeného uznesenia súd zistil aj to, že žalobkyňa bola sestrou M. R. Q.. XX.X.XXXX.

10. Z úmrtného listu Matričného úradu mesta Banská Bystrica, zväzok 52, ročník 2014, strana 188, por.č. 920 zo dňa 1.10.2014 súd zistil, že M. R. Q.. XX.X.XXXX D. XX.X.XXXX M..

11. Z informácie o poisťiteľovi motorového vozidla zn. Daewo Matiz P.: M. XXX U. Slovenskej kancelárie poisťiteľov súd zistil, že motorové vozidlo zn. Daewo Matiz P.: M. XXX U. bolo v čase dopravnej nehody zmluvne poistené zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného na základe poisťej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX.

12. Z hlásenia škodovej udalosti zo dňa 11.11.2014 súd zistil, že dňa 11.11.2014 Vojtech Paulík (pravdepodobne syn poisteného) k poisťej udalosti č. XXXXXXXXXXXX žalovanému oznámil úmrtie otca a smrteľné zranenie spojazdnene motorkára, ktorému otec vychádzajúc z vedľajšej cesty na hlavnú vošiel do jazdnej dráhy, vznik škody dňa 29.9.2014 o 16,30 hod.

13. Žalobkyňa vo svojej výpovedi pred súdom uviedla, že s nebohrou sestrou mali veľmi blízky vzťah, vyrastali v rodičovskom dome, keď mala 3 roky a sestra o tri viac, prišiel k nim otcim, ktorého mama milovala, ale ich vzťahy s ním neboli dobré, s jeho strany išlo o psychické týranie. Boli vychovávané prísne, nikam nemohli chodiť a nikto nemohol chodiť k nim, museli si vystačiť samé. So sestrou mali kamarátsky, dôverný vzťah, hovorili si, že dospejú, z domu vypadnú. Sestra ako 20 ročná odišla do Čiech, kde mala 7 ročný vzťah, túžila po deťoch, čo sa jej nesplnilo. V tej dobe sestra chodila domov na sviatky, na Vianoce, na Veľkú noc, v lete na 2 týždne, keďže jej priateľ s ktorým v Čechách žila mal deti v Rimavskej Sobote a chodili sem aspoň každé 2 mesiace na týždeň. Keď sa s týmto priateľom rozišla, vrátila sa do rodičovského domu a asi ako 28 ročná si našla nového priateľa a odišla za ním do Tornale, chcela rodinu, opäť sa jej to nepodarilo. Navzájom sa navštevovali ako sa dalo, podporovali sa, pomáhali si, držali sa navzájom. Nebolo to jednoduché, vedeli sa spolu zasmiať aj si poplakať. Žalobkyňa sa ako

21 ročná vydala a narodila sa jej dcéra. Sestra bola z toho šťastná, lebo jej sa to nepodarilo, finančne jej sestra pomáhala, ale nemá na to dôkazy, peniaze jej dávala v hotovosti, išlo o pomoc s vyššími výdavkami pre potreby jej dcéry v súvislosti so školou, napr. na školu v prírode, lyžiarsky kurz, venček, začiatok školského roku, sestra jej prispievala sumou 20 - 50,- EUR, čo jej pomohlo. Keď bola dcéra malá, nosila jej sestra napríklad plienky, prášok na pranie, oblečenie. Keď mala dcéra 6 rokov, rozviedla sa a vrátila sa do rodičovského domu. Ich otcim pil a ona nechcela aby jej dcéra vyrastala v takomto prostredí. Nejaký čas tu zostala bývať, ale hľadala si iné bývanie. Keď sa jej to podarilo, sestra jej pomáhala s maľovaním, kúpila jej nejaké veci. Potom sa sestra opäť rozišla s priateľom, bola sklamaná, že jej to zas nevyšlo. So sestrou sa chodili spolu zabávať, na diskotéky, chodili spolu na túry do Tatier aj s mamou a s jej dcérou, chodili na kúpaliská do Maďarska a na Slovensku, chodili na skupinové cvičenia, spoločne športovali, tancovali, plávali, chodili na hory. Sestra tieto aktivity financovala, lebo ona na to nemala peniaze a cez sestru mohla svojej dcére dopriať zážitky. Ona brala sestru do jej motorkárskej partie, kde sa zoznámila s priateľom, s ktorým mala smrteľnú dopravnú nehodu. Predtým v roku 2010 zomrela ich mama a z rodiny zostali len oni dve, vlastný otec sa o nich nestaral a otcima nenávideli. Smrť matky ich spojila. Po smrti matky všetko riešili spolu, snažili sa spolu tráviť viac času, sestra si našla nového priateľa a všetky sviatky, keď má byť rodina spolu s dcérou chodievala k sestre a jej priateľovi, aby nebola sama, bolo to ťažké. Čas sa snažili tráviť spolu osobne alebo telefonicky, denne spolu telefonovali aj hodinu, navštevovali sa aj v práci, chodili spolu na kávu, boli si veľmi blízke a sestra jej veľmi chýba. Sestrin predošlý priateľ bol vojakom z povolania, ona vo vzťahu potrebovala viac lásky a porozumenia, chcela s priateľom tráviť viac času, čo im však nedovoľovala jeho pracovná pozícia, tešila sa na víkendy, keď budú spolu, ale on počas víkendov riešil iné aktivity - párty. Dieťa do ich vzťahu neprišlo. Aj s týmto priateľom sa rozišla a i keď mala takmer 40 rokov dúfala, že bude mať dieťa. Asi po pol roku sa spoznala so svojim posledným priateľom, s ktorým mala na motorke smrteľnú dopravnú nehodu. Vzťah s týmto mužom bol iný ako jej doterajšie vzťahy, spoločne trávili všetko čas. Sestra bola šťastná, žiarila, aj ona sa tešila, že sestra si našla opätovanú lásku. O to viac ju zamrzelo, že keď našla životné šťastie stalo sa toto, je to nespravodlivé, pretože sestra nikdy nikomu neublížila, bola nápomocná jej, partnerom, kolegom, všetci ju mali radi, bola optimistická, usmiata, dobre naladená. Sestra pracovala na benzínovej pumpe od 06,00 hod. do 22:00 hod. Jej bežný pracovný deň vyzeral tak, že keď ráno vstala, dala sa do kopy, išla na benzínovú pumpu, odomkla ju, poroznášala koše, otvorené bolo do 22,00hod. potom išla domov a spať, v nepracovné dni relaxovala, odpočívala, podľa toho, či mala program s ňou alebo s priateľmi buď vyrazila von alebo bola pred televízorom. Táto tragédia zmenila žalobkyňu, ostala v nej prázdnota. O smrti sestry sa dozvedela v deň dopravnej nehody, v nedeľu o 17,30 hod. jej telefonovala sestra sestrinho priateľa, že mali dopravnú nehodu, že jej sestru 2 krát resuscitovali, ale žije a vrtuľníkom ju prevážajú do nemocnice v Banskej Bystrici. Navrhla jej, že ju za sestrou zoberú, ale pred tým navštívia v nemocnici vo Zvolene jej brata. Ona súhlasila a po ceste dúfala, že sestra sa z toho dostane. V nemocnici vo Zvolene videla sestrinho priateľa, ktorý bol dosť poráňaný, ale komunikoval a ona dúfala, že sestra bude na tom rovnako. Po príchode do nemocnice v Banskej Bystrici dostala informáciu, že jej sestra asi pred 15 minútami zomrela. Nechcela som tomu veriť, lekárka jej povedala, že ju držala za ruku, nebola pri tom sama. Doplo jej, že je to realita a zosypala sa. Sestrino telo videla až v truhle, v nemocnici ju za ňou nechceli pustiť, vraj krvácala zo všetkých otvorov a nechceli, aby ju tak videla, čo ju mrzelo, pretože ju chcela objasť, mala pocit, že tam mala byť, keby si zohnala iný odvoz, možno by prišla skôr. Mala výčitky, pocity hnevu a zúfalstva. Sestrin pohreb zabezpečovala sama, otcim sa zosypal, začal ešte viac piť ako pred tým. Keďže prebiehalo vyšetrovanie, bol problém s prevozom tela, bolo to časovo aj psychicky vyčerpávajúce, trvalo to 5 dní a ona mala pocit, že pokoj v duši budem mať až vtedy keď sestru pochová. Strata sestry bol pre ňu šok, dva dni revala, hnevala sa na ňu, že ju tu nechala samu, chýbala jej a chýba jej stále rovnako, ale naučila sa s tým žiť, neľavilo sa jej. V porovnaní so smrťou matky, ktorej smrť sa dala očakávať pretože dva roky pred smrťou bojovala s rakovinou, zomrela ako 57 ročná, jej smrť bola vykúpením pre všetky strany, bola smrť sestry oveľa horšia, pretože sestra zomrela neočakávane. Neočakávate, že vám zomrie súrodenec. Predpokladáte, že súrodenec bude s vami žiť aspoň do 70 rokov. V tom čase jej vlastná dcéra mala 14 rokov, bola v puberte a keď sa psychicky zrútila a nebola schopná fungovania, ich dobrý vzťah sa narušil, dcéra padla do zlej partie, začala brať drogy, neukončila školu. Za najbližšieho človeka v tomto období označila svojho priateľa.

14. Z fotografií žalobkyne s nebohú sestrou súd zistil ich účasť na spoločných akciách, minimálne jedenástich.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, a aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby bolo dané primerané zadost' učinenie.

Podľa § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost' učinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods.3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

16. Ustanovenie § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka umožňuje postihnutej fyzickej osobe domáhať sa ochrany proti subjektu zásahu, a to najmä, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky zásahu a aby jej bolo dané primerané zadost' učinenie, ktoré nemá charakter peňažnej náhrady, t.j. nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho, imateriálneho pôsobenia. Svojou povahou nejde o prostriedok represívny alebo reparačný, ale o špeciálny prostriedok ochrany osobnosti so satisfakčnou povahou, ktorá sa bezprostredne nepremiata do majetkovej sféry postihnutej fyzickej osoby, a preto ju nemožno vyjadriť a vyčísliť v peniazoch. V prípade, ak by už toto zadost' učinenie nebolo postačujúce, umožňuje ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka konajúcemu súdu priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch; ktorá náhrada má satisfakčnú funkciu a jej účelom je vyvážiť a zmierniť vzniknutú nemajetkovú ujmu peňažnou formou; pričom výška takejto peňažnej náhrady závisí od voľnej úvahy súdu (ktorá však nemôže byť svojvoľnou). Tzn., že súd podľa svojej úvahy určí, aké zadost' učinenie v peniazoch (po splnení zákonom predpokladaných podmienok) považuje za primerané vzniknutej ujme (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka), pričom musí prihliadať na 2 hľadiská, a to závažnosť spôsobenej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo.

17. V predmetnom konaní sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplataenia nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti za smrť svojej 39 ročnej sestry M. R. vo výške 16.500,- EUR, ktorá zomrela v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 28.9.2014 a ktorú zavinil protiprávnym konaním T. R. Q.. X.X.XXXX, ako vodič motorového vozidla zn. Daewoo Matiz P.: M. XXX U., ktoré bolo v čase tejto dopravnej nehody povinne zmluvne poistené za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného.

18. Súd na základe vykonaného dokazovania, uznesením OR PZ vo Zvolene ČVS: K.-XXX/X-T.-M.-XXXX zo dňa 18.2.2015 (odsek č. 9), mal za preukázané, že dňa 28.9.2014 v čase o 16,55 hod. mimo obce na ceste II/526 v km 265,00 došlo k dopravnej nehode tak, že T. R. Q.. X.X.XXXX vedúci motorové vozidlo zn. Daewo Matiz EVČ: M. XXX U. v smere od obce Podkriváň, označenej ako "vedľajšia cesta" pri vchádzaní na cestu I/50 označenej ako "hlavná cesta" nedal prednosť v jazde motocyklu zn. KAWASAKI EVČ: N.-XXX G. jazdiacemu v smere od Detvy na Lučenec, ktorého osádka tvorili vodič R. T. Q.. X.X.XXXX a spolujazdkyňa M. R. Q.. XX.X.XXXX, následkom čoho došlo k vzájomnej zrážke. Dopravnú nehodu zavinil t.č. nebohý T. R.. Spolujazdkyňa M. R. pri dopravnej nehode utrpela okrem iných aj trieštivé zlomeniny kostí lebky s pomliaždeninami mozgu a následným zlyhaním dôležitých centier mozgu, ktorým po prevoze do FNŠP, FDR v Banskej Bystrici dňa 28.9.2014 o 20,45 hod. podľahla. Uvedeným uznesením bolo trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom

ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. s) Trestného zákona, zo spáchania ktorého bol podozrivý zosnulý T. R. Q.. X.X.XXXX, zastavené, lebo trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, proti tomu kto zomrel. V konaní bolo nesporné, že žalobkyňa je sestrou zomrelej M. R. Q.. XX.X.XXXX a že motorové vozidlo zn. Daewo Matiz P.: M. XXX U., ktoré viedol vinník dopravnej nehody, bolo v čase jej vzniku zmluvne poistené zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného. V konaní bolo sporné či nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka je možné subsumovať k § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., t.j. pasívna legitímácia žalovaného a výška nemajetkovej ujmy.

19. Súd pri posudzovaní sporných otázok danosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka a jeho subsumovania k § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., t.j. pasívnej legitímácie žalovaného, vychádzal z judikátu NS SR č. 61/2018 (rozsudok NS SR sp. zn. 6 MCdo 1/2016 zo dňa 31. júla 2017) podľa ktorého škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení, je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a v spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Doterajšou súdnou praxou (okrem uvedeného judikátu aj rozhodnutia NS SR sp.zn. 6Cdo 143/2017, sp.zn. 6Cdo 206/2017, sp.zn. 8Cdo 6/2018), bol prekonaný právny názor uvedený v rozhodnutiach NS SR sp.zn. 4Cdo 168/2009, sp.zn 3Cdo 301/2012 z 31.3.2016, sp.zn. 7Cdo 80/2014 zo dňa 23.2.2017, sp.zn. 8Cdo 219/2016 zo dňa 15.5.2017, na ktoré poukazoval žalovaný. Predmetom konania Súdneho dvora Európskej únie sp.zn. C-22/12 zo dňa 24.10.2013 vo veci F. proti R. G. F. bol návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúceho sa výkladu čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS a čl. 1 ods. 1 Smernice Rady 90/232/EHS a vyplýva z neho, že členské štáty sú v zásade oprávnené upraviť si v rámci svojich režimov zodpovednosti za škodu, najmä jednotlivé škody spôsobené motorovými vozidlami, ktoré sa musia uhradiť, rozsah ich náhrady ako aj osoby, ktoré majú nárok na túto náhradu. Členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti dodržiavať právo Európskej únie a ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré upravujú náhradu škody pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odhľadať smerniciam ich potrebný účinok. Vzhľadom na uvedené sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá sa uplatňuje podľa vnútroštátneho práva, bola krytá poistením v súlade s ustanoveniami jednotlivých smerníc. Keďže rôzne jazykové verzie dotknutých smerníc používajú pojem "ujma na zdraví", ako aj pojem "osobná ujma"; ktoré pojmy dopĺňajú pojem "škoda na majetku"; je potrebné uplatniť tzv. extenzívny výklad uvedených pojmov, na základe ktorého patrí medzi škody; ktoré sa musia nahradiť v súlade s dotknutými smernicami; i nemajetková ujma. Členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy; ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré boli obeťmi dopravnej nehody; bola krytá poistením v určitých minimálnych sumách. Z uvedeného vyplýva, že povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obeť usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Tento záver nemôže spochybniť ani skutočnosť, že úprava týkajúca sa ochrany osobnosti je nezávislá od úpravy tzv. všeobecnej zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že ust. § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. zahŕňa i nemajetkovú ujmu podľa §13 Občianskeho zákonníka a keďže v konaní bolo nesporné, že motorové vozidlo vinníka dopravnej nehody, pri ktorej zahynula sestra žalobkyne, bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného, je žalovaný v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pasívne legitimovaný.

20. Vzhľadom na špecifickosť predmetného neoprávneného zásahu do práva na súkromie žalobkyne je evidentné, že neexistuje žiadna primeraná forma zadosťučinenia podľa ustanovenia §13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá by odstránila následky tohto zásahu a preto prichádza do úvahy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Príbuzenský vzťah žalobkyne však podľa názoru súdu ale automaticky nezakladá právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd v konaní pri rozhodovaní o nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pousadzoval intenzitu vzťahu žalobkyne so zomrelou M. R. Q.. XX.X.XXXX, ako smrť M. R. zasiahla do osobnostných práv žalobkyne, vek žalobkyne i vek zomrelej M. R., aj otázku hmotnej závislosti žalobkyne na zomrelej M. R..

21. Žalobkyňa bola sestrou zomrelej M. R. a v konaní si uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.500,- EUR, dôvodiac, že smrťou sestry stratila najbližšieho človeka, že smrť sestry zanechala v živote žalobkyne prázdne miesto, ktoré nie je možné ničím zaplniť, že smrť sestry ju hlboko zranila a nikdy sa s ňou celkom nevysporiada, že smrť milovanej sestry vážne zasiahla do jej súkromia. Výšku uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvodzovala zo zákonnej úpravy úrazového poistenia pri pracovných úrazoch (§94 zákona č. 461/2003 Z.z.). Zomrelá M. R. Q.. XX.X.XXXX mala v čase smrti 39 rokov, žalobkyňa nar. XX.X.XXXX mala v čase smrti sestry 36 rokov.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania, výsluchom žalobkyne, mal za preukázané, že zomrelá M. R. bola v čase smrti slobodná a bezdetná a od svojich 20 rokov nežila so žalobkyňou v spoločnej domácnosti. Vyrastala so žalobkyňou a ich matkou v rodičovskom dome. Keď mala zomrelá M. R. 6 rokov, prišiel k nim otcim, ktorého mama milovala, ale oni s ním dobré vzťahy nemali, psychicky ich týral, boli vychovávané prísne, nikam nemohli chodiť a nikto nemohol chodiť k nim, museli si vystačiť samé, preto medzi nimi vznikol blízky, dôverný vzťah, čakali kedy dospejú a z domu vypadnú. Zomrelá M. R. odišla z rodičovského domu ako 20 ročná do Čiech, kde mala 7 ročný vzťah a po jeho rozpade sa vrátila na Slovensko kde žila s novými priateľmi. Žalobkyňa sa ako 21 ročná vydala a narodila sa jej dcéra. Sestry sa počas života zomrelej M. R. v Čechách navštevovali príležitostne, počas sviatkov a prázdnin. Po návrate zomrelej M. R. na Slovensko sestry nežili v jednom meste, denne si telefonovali, navštevovali ako sa dalo. Po narodení dcéry žalobkyne, jej nebohá sestra pomáhala, napríklad jej nosila plienky, prášok na pranie, oblečenie, finančne ju podporovala pri vyšších finančných výdavkoch na dcéru v súvislosti so školou, napr. na školu v prírode, lyžiarsky kurz, venček, začiatok školského roku, prispievala žalobkyňi sumou 20 - 50,- EUR, čo žalobkyňi pomohlo, pretože sa vo veku 6 rokov svojej dcéry rozviedla. Dôkazy o týchto finančných príspevkoch žalobkyňa súdu predložiť nevedela. Žalobkyňa sa s nebohú sestrou M. R. chodila zabávať na diskotéky, chodili spolu na túry do Tatier, aj s ich mamou a s dcérou žalobkyne, chodili na kúpaliská do Maďarska a na Slovensku, chodili na skupinové cvičenia, spoločne športovali, tancovali, plávali, chodili na hory. Žalobkyňa predložila súdu fotografie s nebohú sestrou z 11 spoločných akcií. Žalobkyňa uviedla, že tieto aktivity financovala jej nebohá sestra M. R., ale žiadne dôkazy predložiť o tom nevie. Po smrti matky v roku 2010 zostali z rodiny len oni dve, vlastný otec sa o nich nestaral a otcima nenávideli, smrť matky ich spojila. Smrť sestry bol pre žalobkyňu šok, dva dni revala, hnevala sa na sestru, že ju tu nechala samú, sestra chýbala jej a chýba jej stále rovnako, ale naučila sa s tým žiť, neľavilo sa jej. Dcéra žalobkyne mala v čase predmetnej dopravnej nehody 14 rokov, bola v puberte a keď sa žalobkyňa psychicky zrútila a nebola schopná fungovania, jej vzťah s dcérou sa narušil, dcéra žalobkyne padla do zlej partie a začala brať drogy, neukončila školu. Za najbližšieho človeka žalobkyňa v tomto období označila svojho priateľa.

23. Podľa názoru súdu žalobkyňou opísaný vzťah so zomrelou sestrou M. R. bol bežným súrodeneckým vzťahom. Každá zo sestier viedla svoj vlastný život už 19 rokov v inom meste, spoločné aktivity mali príležitostne a denne si podľa tvrdenia žalobkyne telefonovali. Žalobkyňa nebola na zomrelú sestru finančne odkázaná. Žalobkyňa smrťou sestry stratila posledného člena z pokrvného príbuzeneckého vzťahu, pretože s vlastnou neudržiava styky z vlastného rozhodnutia. Je prirodzené, že strata jediného súrodenca zanechala v živote žalobkyne prázdne miesto, ktoré nie je možné ničím zaplniť, je prirodzené, že smrť sestry žalobkyňu hlboko zranila aj to, že tragická smrť sestry vážne zasiahla do súkromia žalobkyne. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy žalobkyne súd vychádzal z vlastnej úvahy pričom prihliadol na rozhodovacia praxou súdov v Slovenskej republike v obdobných veciach, napr. KS v Prešove rozhodnutím sp. zn. 20Co 183/2004 priznal za smrť súrodenca 5.000,- EUR, KS v Bratislave rozhodnutím sp.zn. 3Co 304/2016 priznal maloletému žalobcovi za smrť súrodenca 8.800,- EUR. Súd v Slovenskej republike v prevažnej miere rozhodujú o nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy za smrť obetí dopravných nehôd u pozostalých, ktorými sú manželia, rodičia a deti. Napríklad rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 7C/276/2011 zo dňa 31.5.2012 v spojení s rozsudkom KS Žilina sp.zn. 5Co 315/2012 za smrť matky pre synov v čase smrti študentov vysokej školy súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy každému po 10.000,- EUR, rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 8C/41/2012 zo dňa 15. 4. 2013 v spojení s rozsudkom KS Nitra sp.zn. 5Co 182/2013 za smrť matky pre maloleté deti súd priznal nemajetkovú ujmu pre každé dieťa po 10.000,- EUR, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 14C 76/2014 zo dňa 7.12.2016 spojení s rozsudkom KS Bratislava sp.zn. 16Co/154/2018 súd priznal nemajetkovú ujmu za smrť 69 ročného starého otca 8.000,- EUR, rozsudkom KS v Prešove sp.zn. 17Co 145/2014 zo dňa 12.2.2015 súd priznal nemajetkovú ujmu za smrť maloletého 10.000,- EUR. Súd sa pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy žalobkyne snažil o to, aby výška nemajetkovej ujmy bola v súlade s požiadavkou spravodlivosti a bola primeraná s poukazom

na uvedené rozhodnutia. Súd prihladol aj na porovnateľnú prax v štátoch Európskej únie, podľa ktorej najvyššie odškodné bolo priznané v Rakúsku na základe rozsudku OGH zo dňa 30.10.2003 sp.zn. 20b 186/03, kedy išlo o nárok pozostalého manžela, ktorý pri dopravnej nehode zavinenej vodičom nákladného motorového vozidla idúceho v protismere stratil manželku a 3 maloleté deti a súd mu priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 65.000,- EUR titulom jeho ťažkej a trvalej psychickej traumy. Podľa modelu románskeho práva (Belgicko, Francúzsko) je nárok na nemajetkovú ujmu upravený paušálnymi sumami, v Belgickej právnej úprave je to v prípade rodiča žijúceho v spoločnej domácnosti s usmrteným dieťaťom vo výške 7.500,- EUR a rodiča žijúceho mimo spoločnej domácnosti 3.750,- EUR. Súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy vychádzal zo zákona č.215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených úmyselnými trestnými činmi, ktorý v § 6 určuje celkovú sumu odškodnenia ako 50 - násobok minimálnej mzdy. Tá v čase keď došlo k usmrteniu sestry žalobkyne predstavovala 352,- EUR, to znamená, že 50- násobok činí 17.600,- EUR. Súd priznal žalobkyni z tejto výšky nemajetkovú ujmu vo výške 8.000,- EUR, ktorú považoval za primeranú a spravodlivú vzhľadom k veku žalobkyne (36 rokov), veku zomrelej (39 rokov), ich samostatne vedené životy už 19 rokov v rôznych mestách, keď žalobkyňa nepreukázala, že by smrť jej sestry na nej zanechala následky fatálneho charakteru, spočívajúce napríklad v závažnom a neodstrániteľnom zhoršení jeho zdravotného stavu, v preukázateľne negatívnej duševnej traume a podobne. Vo zvyšku istiny súd nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol, ako zjavne nadhodnotený.

24. Pokiaľ sa týka uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 5% ročne od podania žaloby, súd tento nárok zamietol, ako nedôvodný pretože podľa § 517 Občianskeho zákonníka, úrok z omeškania patrí dlžníkovi zo záväzkového vzťahu, ale povinnosť uhradiť nemajetkovú ujmu vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, ktoré má konštitutívny charakter a omeškanie žalovaného vznikne až nesplnením súdom uloženou povinnosťou v určenej lehote poskytnúť plnenie. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok NS SR sp.zn. 1Co 15/97 zo dňa 24.6.1998, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR, zošit 3, pod por.č. 45/2000, ktorým NS SR už tento názor judikoval.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspech vo veci a žalovanému, ktorého absolútny úspech v konaní predstavuje 4 % (úspech žalobkyne je 48%, úspech žalovaného je 52%), náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy konania nevznikli.

26. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch v znení noviel. Pretože žalobkyňa bola v konaní od zaplatenia súdneho poplatku oslobodená zo zákona (§ 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 71/1992 Zb.) a súd jej žalobe čiastočne vyhovel, prešla povinnosť zaplatiť súdny poplatok na neúspešného žalovaného. Súdny poplatok podľa položky 7b písm. b) sadzovníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. činí 306,- EUR (66,- + 240,-).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo, na Okresnom súde Bratislava I.
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods.1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len odvolacími dôvodmi uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 CSP.
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.